

GEEN DEMOCRATEN. NERGENS.

Posted on 18. Februar 2020

*Een standpunt **van Dagmar Henn.***

Oh, wat lijken ze te vechten voor de democratie. Er is samenzwering, intrige, bekroning, omverwerping, en alles met een dramatische achtergrondmuziek van goed versus kwaad, zoals de aanval van de Jedi Ridders op de Death Star; in ieder geval, om de duisternis af te weren.

Alles wordt gemobiliseerd, van de live-ticker tot de talkshow, zelfs de zombiedemonstratie 'Ondeelbaar' wordt weer schijnbaar nieuw leven ingeblazen(1), en het publiek zou zich verontwaardigd, opgewonden en dankbaar moeten voelen in een van de aangeboden kampen. Dat is immers de teneur van alle uitvoerders, hier gaat het om iets, hier gaat het om democratie. De DGB-leider voor Hessen en Thüringen beweert zelfs dat de verkiezing van Kemmrich "de antifascistische consensus die sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog in Duitsland leefde, heeft verbroken".

Het gewenste niveau van het Shakespeariaanse drama wordt echter niet bereikt; het is eerder een mislukte opbouw van het Leger des Heils, waardoor een mengeling van verwarring en verveling ontstaat. Dit gaat over wat? Waar gaat het over? Oorlog of vrede? Links tegen rechts? Democraten tegen antidemocraten?

Soms is het nuttig om eenvoudige definities uit te graven om de politieke concepten weer op orde te krijgen.

Links waren, zoals we ooit zagen, degenen die opkwamen voor de brede massa's economisch en politiek achtergestelde mensen, die ervan overtuigd waren dat mensen collectief in staat waren een betere samenleving op te bouwen, en voor wie de sociale positie van het individu niet het resultaat was van predispositie of door God gegeven orde, maar van door de mens gecreëerde en dus veranderlijke economische machtsverhoudingen en -afhankelijkheden. Rechts waren degenen die de verdeling in arm en rijk, machtig en machteloos als natuurlijk en welkom beschouwden en handelden in het belang van het kleine aantal economisch en economisch bevoorrechten.

Als men de Duitse politiek op basis van dit criterium zou gaan sorteren, zou men verbaasd zijn te constateren dat er veel rechtse, maar vrijwel geen linkse partijen zijn. Nu ook de linkse partij geen standpunt inneemt tegen de CO2-belasting of tegen meer recente ideeën over verarming, zoals een vleesbelasting, wordt het vredesvraagstuk zichtbaar afgezwakt en biedt het geen weerstand meer tegen de oorlogszuchtige alliantie NAVO, het hele veld, dat volgens de klassieke definitie links van het centrum ligt, is een half uur na het laatste fluitsignaal als een voetbalveldje opgeruimd. Vijf

smaken neoliberal, dat wil zeggen meer geld voor de rijken of zelfs meer geld voor de rijken, een beetje ontmanteling van democratische rechten of een beetje meer, er is geen ander aanbod.

Alleen al de verwijzing naar het feit dat meer dan anderhalf miljoen mensen(2) voedsel van de tafel moeten halen, zou voorstanders van een extra belasting(3) op vrijwel alle eiwitbronnen (vlees, eieren en zuivelproducten) ertoe moeten aanzetten om zich voor dit voorstel te schamen en het vervolgens in de lade te laten verdwijnen tot de laatste tafel gesloten is wegens gebrek aan vraag. In plaats daarvan is er een brede consensus om meer klanten toe te voegen aan deze bedrijfsvriendelijke vorm van afvalverwijdering, en niemand drukt het eenvoudige idee uit dat een goede loon- en pensioenverhoging mensen automatisch zal leiden tot het kopen van beter voedsel. Elk label heeft gelijk om de schroeven wat meer aan te draaien, ze zijn allemaal klimaatvriendelijk, diervriendelijk, alleen niet mensvriendelijk.

Maar het is tegen de nazi's, dat was een schending van het taboe, de oprichtingsconsensus van de Federale Republiek wordt in gevaar gebracht... Nee, het is niet de oprichtingsconsensus. Het was nooit antifascistisch, integendeel. Al in 1950 werd het beruchte artikel 131, lid 4, toegevoegd aan de basiswet, die elke ambtenaar uit het nazi-tijdperk een wettelijk recht op herplaatsing gaf; tegelijk met het Adenauer-decreet(5), dat voorzag in het ontslag van alle communisten of in sympathie voor communistische verdachten uit alle openbare functies waarin zij vaak door de geallieerden waren geplaatst. In het kielzog van de oprichtingsconsensus van de Westerse Republiek, en duidelijk tegen de wil van de bevolking in, was er een oprechte omarming van de nazi-kaders en een hervatting van Goebbels' anticomunisme; dit alles gekoppeld aan een herinvoering van een strafwet van de ethiek, waarvan de paragrafen door diezelfde advocaat die ze al voor de nazi's had geschreven(6), op een welwillende manier werden geformuleerd.

De FRG was altijd maar in beperkte mate democratisch, veel dingen mochten niet worden gezegd, zelfs niet gedacht, wat elders tot het gebruikelijke politieke debat behoorde, en het hele spectrum van aangeboden partijen was duidelijk rechts van dat van de buurlanden.

Er is geen referendum gehouden over 'hereniging' en daarom klinkt het bijzonder grappig als Duitse politici zich druk maken over annexatie van de Krim. ... Toen het in 1990 tijd was om een besluit te nemen over een nieuwe grondwet, werd de kwestie snel onder het tapijt geveegd; de meerderheid van de Duitsers had graag neutraliteit gezien, niet een verder lidmaatschap van de NAVO. De Duitsers mochten niet stemmen over het EU-verdrag. Als men bedenkt in hoeveel golven in deze republiek het bereik van wat aanvaardbaar was steeds verder werd verkleind, dan wordt het duidelijk dat het altijd de bezuinigingsuitgaven van een burgerlijke democratie waren.

Wanneer een (CDU) verklaart(7) dat 'delen van mijn partij op Hitler hebben gestemd' en daaruit vervolgens de verplichting afleidt om niet met het AfD samen te werken, dan is deze verklaring ronduit banaal. Want het CDU omvatte niet alleen voormalige leden van het Centrum die daadwerkelijk voor de machtigingswet hadden gestemd; er waren ook veel voormalige leden van de NSDAP, en het was de CDU-kanselier Adenauer die met artikel 131 en het decreet onmiddellijk de pasgeboren Republiek verminkte en de continuïteit met het nazi-tijdperk tot stand bracht. De oprichtingsconsensus van de Westerse Republiek was niets anders dan anticommunisme, en de nazi-kaders waren daarvoor immers zeer nuttig. Antifascistisch? Niet in duizend jaar. Integendeel.

De meeste communistische slachtoffers van de nazi-dictatuur ontvingen niet eens een slachtofferpensioen, omdat zij, die hun veroordeling zelfs in het concentratiekamp niet hadden bekendgemaakt, hen bleven bijstaan en daarom - vaak door dezelfde rechters als in de donkere twaalf jaar - volgens de Gesinnungsparagrafen van Adenauer werden veroordeeld en hun recht op het slachtofferpensioen vervolgens werd geannuleerd. Het enige wat nodig was, was het uitdelen van een folder tegen remilitarisatie...

Als u wilt weten hoe een echt democratische Duitse republiek eruit zou kunnen zien - en ik heb het hier alleen over een volwaardige burgerlijke democratie, niet over een socialistische republiek - dan moet u eens kijken naar de jaren voor de FRG, bijvoorbeeld in de zomer van 1947, toen bijvoorbeeld een Theodor Heuss nog een toespraak hield in de Kulturbund in Berlijn, die door Johannes R. Becher, de dichter van het latere DDR-nationalhymne, werd gesticht. Op dat moment zei hij:

"Want oorlogen zijn niet langer een kwestie van moed, heldhaftige houding of confrontatie tussen soldaten; vandaag de dag zijn oorlogen - als ze al worden uitgevochten - grootschalige technische en economische ondernemingen. Je kunt niet ergens in beperkte werkplaatsen bomequadrans bouwen. Dat willen we ook niet en daarom zijn we bereid om de garantie te geven dat de Duitse militaire geschiedenis voorbij is"(8).

Tien jaar later vergezelde hij de herbewapening als president van de Westerse Republiek.

De Culturele Federatie was een echte antifascistische organisatie. Het bestond oorspronkelijk in alle vier de zones; het organiseerde concerten, educatieve avonden over allerlei wetenschappelijke onderwerpen, discussiegroepen; het zag het als zijn taak om een democratische cultuur te ontwikkelen.

De Göttinger Kulturbund beschreef het in 1947 als volgt: "Door dit te doen, wil het "zijn deel doen

om de Duitsers te helpen wennen aan het respecteren van mensen, zelfs in politieke of ideologische oppositie en om verschillen te bestrijden, niet met clubs of koperen knokkels, achterdocht of aanklacht, maar door een echt intellectueel debat"(9).

Respect voor de mens in de vijand? Niet om tegenstellingen te bestrijden met achterdocht of aanklacht? Dat klinkt helemaal niet als "vechten tegen Rräths". Je had immers genoeg te maken met de met bloed besmeurde originelen dat je geen nazi's hoefde te bouwen uit indirect bewijs. Een echte democratie, die het gevolg was van de Kulturbund, heeft wederzijds respect en een open debat nodig; de grens kan alleen in de actie liggen, niet in het woord.

Met het begin van de Koude Oorlog was de Kulturbund in het Westen tegengewerkt. Dit was slechts de eerste stap, die door veel meer zou worden gevolgd, totdat de KPD in 1956 werd verboden. Tienduizenden politieke processen in de jaren vijftig van de vorige eeuw hebben de les in de hoofden van de Duitsers gehakt. De advocaat Dieter Posser, die destijds veel van de verdachten vertegenwoordigde, vatte het zo samen: "Net zoals in de Griekse legende de Frygische koning Midas alles wat hij aanraakte in (levensgevaarlijk) goud veranderde, werd alles wat de communisten ondersteunden meteen ongrondwettelijk. Dit was de vuistregel voor het oordeel."(10)

Contactschuld was het sleutelbegrip van Adenauer's "veroordeelingsgerechtigheid", uiteindelijk een soort "People's Court light". Omdat deze benadering zo diep in de geschiedenis van de Bondsrepubliek Duitsland is geworteld, merkt bijna niemand vandaag de dag nog in welke mate deze benadering het politieke landschap opnieuw domineert. De sociaal-democraat Ramelow kan niet eens diep genoeg kruipen om zich te ontdoen van het etiket 'communistisch', ook al hebben de meeste leden van de huidige linkse partij hooguit een biertje gedronken met communisten. De AfD, vlees van de CDU en FDP, is niet meer en niet minder een opvolger van de nazi-partij dan de bronpartijen zelf. Waarom dan al die ophef?

De echte politieke kwesties, die van brood en boter in plaats van de moraal, worden nauwelijks behandeld. Een miljoen daklozen en de politieke klasse levert een stichtelijk drama van schijnvertoningen op, waarbij ze doen alsof gehoorzaamheid aan de partijleiders een democratie is en dat rondzwerven met lege woorden politiek is. In feite gaat het erom te verhullen dat de verschillen tussen de feitelijke posities zeer klein zijn; in het bezette gebied kan men zien hoe diep zelfs de linkse partij betrokken is bij privatiseringen, hoe publieke taken worden gedwarsboomd door kerkelijke bedrijven, of hoe zij net zo grondig wegkijkt van de alledaagse ellende als ieder ander.

De AfD zal niet anders denken als je het toelaat.

De democratie wordt inderdaad bedreigd. Maar niet omdat de CDU slinkse machtsspelletjes speelt. Dit is normaal in dit politieke landschap. Niet alleen de verzekering die volgens Ramelow(11) wordt gegeven dat in de derde stemronde enkele parlementsleden van de CDU naar het toilet zouden verdwijnen om zijn verkiezing bij gewone meerderheid mogelijk te maken, maar ook het verbreken van deze verzekering. Het feit dat een FDP-lid met de dunste draad naar de macht reikt en er weinig scrupules over heeft, is niet in tegenspraak met de geschiedenis van deze partij (ook al heeft ze toch enkele van de weinige respectabele politici in de geschiedenis van de Bondsrepubliek Duitsland voortgebracht).

Nee, wat de democratie in gevaar brengt is dit vriend-vijand-schreeuwen in alle registers, deze spiritualistische sessie waarin nazi's en communisten worden opgeroepen, deze demonstratie die niets heeft, maar absoluut niets te maken heeft met de echte problemen (waaronder, het kan niet vaak genoeg worden herhaald, is een grote Amerikaanse manoeuvre met Duitse deelname aan de Russische grens).

Wat de democratie in gevaar brengt zijn beschuldigingen van contactschuld en een spreekverbod, rechtvaardigheid van meningsuiting en hysterische emotionalisering van individuele kwesties. Het wordt bedreigd door de stilte op grote delen van de werkelijkheid, die gebaseerd is op een mengeling van onverschilligheid, minachting en onbekwaamheid. Het wordt in gevaar gebracht omdat de hele acteurskaste niet verder weg kon zijn van "het respecteren van de mens, zelfs niet in de politieke of ideologische oppositie".

Opnieuw hebben we een democratie zonder democraten.

Bronnen:

1. <https://www.mdr.de/thueringen/mitte-west-thueringen/erfurt/demo-nichtmituns-erfurt-domplatz-100.html>
2. <https://www.welt.de/politik/deutschland/article200523900/Zehn-Prozent-Anstieg-bei-den-Nutzern-der-Tafeln-in-Not.html>
3. <https://fimico.de/2020/02/10/sozialverbaende-gegen-steueraufschlag-fuer-fleisch/>
4. https://de.wikipedia.org/wiki/Gesetz_zur_Regelung_der_Rechtsverh%C3%A4ltnisse_der_unter_Artikel_131_des_Grundgesetzes_fallenden_Personen
5. <https://de.wikipedia.org/wiki/Adenauer-Erlass>
6. Helmut Kramer: Josef Schafheutle; in: Zwischen Recht und Unrecht, Lebensläufe deutscher

Juristen, Düsseldorf 2004

7. <https://www.bild.de/politik/talk-kritik/talk-kritk/altmaier-blackout-teile-meiner-partei-haben-fuer-hitler-gestimmt-68705926.bild.html>
8. Zitiert nach: Thüringische Landeszeitung vom 09.07.1947; diese Rede war einige Tage später, aber identisch mit jener beim Kulturbund
9. Quelle: Bundesarchiv
10. Dieter Posser, Anwalt im Kalten Krieg, München 1991, S. 253
11. <https://www.merkur.de/politik/thueringen-wahl-merkel-hoecke-ministerpraesident-kanzlerin-s-trafanzeige-cdu-afd-fdp-kemmerich-mohring-akk-zr-13533852.html>

+++

Met dank aan de auteur voor het recht om het artikel te publiceren.

+++

Foto bron: / Shutterstock

+++

KenFM streeft naar een breed spectrum aan meningen. Opiniëartikelen en gastbijdragen hoeven niet de mening van de redactie te weerspiegelen.

+++

Vind je ons programma leuk? Informatie over de ondersteuningsmogelijkheden vindt u hier:

<https://kenfm.de/support/kenfm-unterstuetzen/>

+++

Nu kunt u ons ook ondersteunen met Bitcoins.

BitCoin adres: 18FpEnH1Dh83GXXGpRNqSoW5TL1z1PZgZK